

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 22496/2023
02.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., које заступа пуномоћник Малина Весић, адвокат из ..., против тужених ДД из ..., ЂЂ из ..., ЕЕ из ..., Република ... и ЖЖ из ..., које заступа пуномоћник Анкица Мишков, адвокат из ..., ради утврђења ништавости уговора, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 972/23 од 08.06.2023. године, у седници одржаној 02.10.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 972/23 од 08.06.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Делимичном пресудом Вишег суда у Сомбору П 49/2022 од 20.02.2023. године, утврђено је да је апсолутно ништав и да не производи правно дејство уговор о поклону оверен 15.08.2008. године, у Општинском суду у Сомбору Ов бр .../... закључен између туженог ДД, као поклонодавца и тужених ЂЂ и ЕЕ, као поклонопримаца које је заступала мајка тужена ЖЖ, као законски заступник и тужене ЖЖ, као доживотног плодоуживаоца, а што су тужени дужни признати и трпети.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 972/23 од 08.06.2023. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба тужених и потврђена првостепена делимична пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужених за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени су благовремено изјавили ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиоци су поднели одговор на ревизију тужених са захтевом за накнаду трошкова.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20 и 10/23 – други закон) и утврдио да ревизија тужених није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене одредаба овог закона, при чему је другостепени суд оценио све битне жалбене наводе и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности. Указивање у ревизији на битну повреду поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, није од утицаја, зато што та повреда не представља дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, правни претходник тужилаца сада покојни ЗЗ, као продавац закључио је уговор о купопродаји непокретности – стана, дана 05.06.1992. године, који је оверен у Општинском суду у Сомбору под бројем .../... са туженим ДД, његовим оцем ИИ и мајком ЈЈ, као купцима с друге стране. Предмет уговора о купопродаји је стан у ... површине 59,32 м², на којем је тужени ДД, као купац стекао право преноса власништва на своје име, док је у корист купаца ИИ и ЈЈ успостављено право забране отуђења и оптерећења на предметном стану. Сада пок. ЗЗ је на предметном стану задржао право плодуюживања. Тужени ДД се уписао као власник предметног стана у јавним књигама, уписана је и забрана отуђења и оптерећења на предметном стану у корист ИИ и ЈЈ, док право доживотног плодуюживања у корист продавца ЗЗ није уписано у јавним књигама. Сада пок. ЗЗ је 31.05.1994. године, поднео тужбу против ДД, ИИ и ЈЈ ради раскида и поништаја наведеног уговора о купопродаји. У том поступку правноснажном пресудом Основног суда у Сомбору П 9/10 од 23.03.2011. године, делимично је усвојен тужбени захтев и утврђена ништавост наведеног уговора о купопродаји који је закључен 05.06.1992. године и оверен у Општинском суду у Сомбору Ов .../... . У току парничног поступка ЗЗ је преминуо, те су поступак преузели његови правни следбеници ћерка АА и син КК, који је преминуо 06.11.2016. године, а његови правни следбеници су тужиоци ББ, ВВ и ГГ. Тужени ДД је поклатио предметни стан својој деци, тада малолетним ЂЂ и ЕЕ, као поклатиопримцима и право доживотног плодуюживања својој ванбрачној супрузи туженој ЖЖ, која је заступала заједничку децу приликом закључења предметног уговора 14.08.2008. године, а који је оверен у Општинском суду у Сомбору дана 15.08.2008. године, под бројем Ов .../... . На основу тог уговора тужени ЂЂ и ЕЕ су уписани у јавним књигама као носиоци права својине са по једном половином идеалног дела на предметном стану, са уписом права доживотног плодуюживања у корист тужене ЖЖ.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су закључили да утврђење ништавости уговора о купопродаји предметног стана правноснажном пресудом, који је био основ стицања права својине и уписа права власништва у корист туженог ДД има за последицу да уговор остаје без дејства од дана закључења уговора (ex tunc), чиме је отпао правни основ стицања права својине, па тужени ДД, као поклатиодавац није могао располагати станом у корист поклатиопримца.

Зато је делимичном пресудом усвојен тужбени захтев и утврђено да је накнадно закључени уговор о поклону стана апсолутно ништав правни посао и не производи правно дејство, јер је његов предмет био недопуштен у смислу чланова 47. и 49. Закона о облигационим односима.

По оцени Врховног суда, становиште нижестепених судова засновано је на правилној примени материјалног права.

Према члану 103. став 1. Закона о облигационим односима (ЗОО) уговор који је противан принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима је ништав ако циљ повређеног правила не упућује на неку другу санкцију или ако закон у одређеном случају не прописује што друго и на ништавост суд пази по службеној дужности и на њу се може позивати свако заинтересовано лице по члану 109. наведеног закона.

У конкретном случају, правноснажном пресудом Основног суда у Сомбору П 9/10 од 23.03.2011. године, утврђена је ништавост уговора о купопродаји који је закључен 05.06.1992. године и оверен у Општинском суду у Сомбору под Ов 4483/92 дана 10.06.1992. године, између сада пок. ЗЗ, као продавца и тужених ДД, ИИ и ЈЈ, као купаца. Ништав уговор не производи правно дејство од тренутка закључења (*ex tunc*) и сматра се да није ни настао. По члану 33. Закона о основама својинскоправних односа, на основу правног посла право својине на непокретност стиче се уписом у јавну књигу или на други одговарајући начин одређен законом. Да би упис у регистар непокретности довео до стицања права својине, неопходно је да је тај упис заснован на пуноважном уговору као основу стицања. Стога, престанак постојања основа доводи у питање уговором стечено право својине туженог ДД, као купца, па како је утврђењем ништавости уговора о купопродаји предметног стана, отпао правни основ стицања права својине, то је правилно становиште нижестепених судова да је накнадно закључени уговор о поклону, којим је тужени ДД располагао предметним станом, апсолутно ништав правни посао. Неосновани су наводи ревизије којима се оспорава активна легитимација и правни интерес тужилаца, као правних следбеника сада пок. ЗЗ, продавца по ништавом уговору о купопродаји стана, јер на ништавост суд пази по службеној дужности и на њу се може позивати свако заинтересовано лице по члану 109. ЗОО. Питање савесности поклонопримаца, као стицалаца које се поставља у ревизији тужених, није од утицаја на другачији закључак имајући у виду утврђене околности конкретног случаја. Тужени ДД је предметним уговором о поклону бестеретно располагао у корист своје тада малолетне деце и ванбрачне супруге, у току поступка за утврђење ништавости претходног уговора о купопродаји непокретности – стана, па су без утицаја ревизијски наводи да је уговор о поклону закључен у време када је постојала правноснажна пресуда којом је тужбени захтев ЗЗ одбијен као неоснован. Решењем Врховног суда Србије Рев 2988/07 од 25.12.2008. године, на које ревизија указује, укинута су нижестепене пресуде којима је одбачена тужба за поништај уговора због пресуђене ствари и одбијен захтев за раскид тог уговора, управо зато што нису оцењени разлози апсолутне ништавости уговора са становишта чињенично-правног основа постављеног тужбеног захтева у тој парници. Следом наведеног као неосновани су оцењени сви ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права, а делом навода се оспорава утврђено чињенично стање што није ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

Имајући у виду наведено, Врховни суд је применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

Захтев тужилаца за накнаду трошкова одговора на ревизију је одбијен применом члана 165. ЗПП, јер ови трошкови нису били потребни ради вођења парнице.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић